

Posudek oponenta diplomové práce

Jana RANDOVÁ: Výzkum části neolitického sídelního areálu v Chotěšově (okr. Plzeň-jih). (The research on the part of the neolithic site in Chotěšov). Diplomová práce. Ústav pro pravěk a ranou dobu dějinnou, Univerzita Karlova v Praze – Filozofická fakulta. Praha 2013. Práce má 100 stran textu včetně literatury a seznamu příloh, 4 grafy a 48 obrazových a 9 fotografických příloh.

Práce J. Randové měla za základ zpracování materiálu ze záchranného výzkumu v Chotěšově, kde byla v roce 2000 prozkoumána část neolitického sídelního areálu. Prvním úkolem bylo zpracování na základě podkladů nálezové zprávy a druhým zpracování materiálu, obojí jako východisko předkládané diplomové práce. To však zároveň trochu determinuje celou práci, která v některých kapitolách svojí strukturou připomíná nálezovou zprávu. Na druhou stranu by bez těchto kapitol nebylo možné úroveň a závěry práce zhodnotit.

Po obecném úvodu je ve druhé kapitole provedena klasickou metodou lokalizace naleziště a zhodnoceno přírodní prostředí, geologické a pedologické podmínky. Využita přitom byla téměř kompletní dostupná literatura. Krátký odstavec zde mohl být ještě věnován klimatickým podmínkám v neolitu.

Třetí kapitola je věnována historii naleziště od jejího objevení v roce 1991, přes vytvoření průmyslové zóny v následujících letech a zahájení prvních záchranných výzkumů. Při zpracovávání této kapitoly byla využita nejen veškerá dostupná literatura, ale i zprávy z archivu oddělení prehistorie Západočeského muzea v Plzni a dalších institucí. Přes četné plošné výzkumy, které na tomto sídelním areálu v minulosti proběhly, musela autorka práce vycházet pouze z výzkumu ZČM, který jí byl dostupný. Jak z toho vyplývá, jde o první výzkum z této lokality, který byl zpracován.

Další kapitola je věnována metodice výzkumu, která může poukázat na některé nepřesnosti a nejasnosti při zpracovávání materiálu, což však J. Randová nemohla nijak ovlivnit.

Pátá kapitola nejvíce připomíná strukturou zmiňovanou nálezovou zprávu. Kromě popisu objektů vycházejících z terénních záznamů, je zde popsán kompletní nálezový fond s autorčinným popisem jednotlivých artefaktů a s odkazy na kresebnou dokumentaci. Popis artefaktů ukazuje, že autorka plně zvládla tvarovou i výzdobnou terminologii užívanou pro popisy neolitické keramiky a také pro štípanou a broušenou industrii a další nálezy. U větších objektů s bohatším nálezovým souborem mohla být přímo u popisu objektů uvedena předběžná datace nálezových celků, která je provedena v samostatné kapitole v další části práce.

Nejvýznamnější částí celé práce jsou následující kapitoly. V šesté je provedeno zhodnocení výsledků výzkumu, provedena funkční interpretace objektů tak, jak to ukazoval tvar a charakter objektů. Následuje datace sídlištních objektů a jejich vzájemné srovnání a roztřídění do jednotlivých fází, které odhalilo na lokalitě osídlení ve třech fázích kultury s lineární keramikou a ve dvou fázích kultury s vypíchanou keramikou. Na základě prostorové analýzy je zcela správně do II. případně na počátek III. stupně datován neúplný půdorys neolitického domu zachycený výzkumem. V další části je podrobně a kvalifikovaně zhodnocena štípaná a broušená kamenná industrie, na grafech jsou statisticky znázorněny zdroje surovin štípané industrie a zastoupení jednotlivých typů nástrojů, jejich polotovarů i výrobního odpadu. Podobně je provedeno i zhodnocení nepočtené broušené industrie, kde však nebylo možné provést statistické vyhodnocení. Do práce je rovněž zahrnuta archeobotanická analýza rostlinných makrozbytků a její interpretace.

Trochu nad rámec práce jsou v 7. kapitole uvedeny nálezy kostrových neolitických pohřbů na západočeských neolitických sídlištních, které nemají přímý vztah k ploše zkoumané v roce 2000. Autorka uvádí v textu nález pohřbu na sousední ploše zkoumané ZČU, katedrou archeologie, ale ten jí nebyl k dispozici pro zpracování.

Významnou částí je 8. kapitola shrnující na základě publikovaných zpráv a článků osídlení západních Čech v neolitu. Podrobně jsou popsány dva nejvýznamnější a nejlépe prozkoumané sídelní

mikroregiony v povodí Mže a Radbuzy, při jejímž toku se sídliště v Chotěšově nachází. Zvláště důležité je zasazení Chotěšova do struktury osídlení na Radbuze. Obě části o mikroregionech jsou doplněny základními informacemi o jednotlivých lokalitách doplněných dostupnou literaturou.

Předposlední 9. kapitola se snaží řešit problematiku neolitické kolonizace jihozápadních Čech tak, jak se nám jeví na základě současného stavu výzkumu. Ukazuje možný postup neolitické kolonizace po jednotlivých etapách na základě dostupné literatury a pramenů. V některých případech by však bylo třeba na základě nových faktů některé názory přehodnotit. Přesto je tato kapitola důležitou součástí diplomové práce.

V závěrečné kapitole je provedeno celkové zhodnocení zpracování výzkumu a výsledků práce. Promyšleně působí celková struktura diplomové práce a velmi dobře hodnotím obrazové přílohy práce, zejména kresebnou dokumentaci nálezového fondu. Stejně tak nemám výhrady k vyjadřovacím schopnostem autorky a ke stylistické stránce textu.

Celkově lze podle mého názoru předloženou práci J. Randové hodnotit jako mírně nadprůměrnou, která rozsahem i kvalitou splňuje požadavky diplomové práce, a proto ji doporučuji k obhajobě.

V Plzni dne 10. června 2013.

.....
Mgr. Milan Metlička

Posudek se jednak posílá e-mailem na adresu pravdodej@ff.cuni.cz (nejpozději tři pracovní dny před obhajobou, tj. letos do 5. – 6. září), jednak bychom jej potřebovali vytištěný a od Vás podepsaný ve dvou exemplářích (to stačí k obhajobě do protokolu, tj. v pondělí 12. 9. ráno). Pokud byste neměl cestu na katedru a nebyl ochoten se s tím nosit do Celetné, samozřejmě pro to přijdeme do Letenské, třeba byste to mohl nechat v přihrádce ČAS v podatelně, anebo u Vás vše vyzvedne kol. Petriščíková, dáte-li jí vědět. Naše rodina by měla být právě ten týden před 12. zářím u moře, takže to bohužel nemohu zařídit sama.

Budeme samozřejmě potěšeni, zúčastníte-li se obhajoby osobně, ale není to nezbytné (opONENTI prakticky většinou nechodí). Pak bych Vás prosila, kdybyste mohl k posudku přiložit na samostatný lístek svůj návrh známky za práci, nebo to napsat paní sekretářce do průvodního dopisu v e-mailu; přímo v posudku se u nás známka nenavrhuje.

S díky a v úctě

Zuzana Bláhová-Sklenářová